

Budgetunderlag 2024–2026

2023-02-17

Dnr: STY 2023–1

Innehåll

Tullverkets finansiella läge	6
1.1 Utfall 2022	7
1.2 Finansieringsöversikt.....	8
1.2.1 Ramanslag	8
1.2.2 Intäkter som disponeras	8
1.2.3 Intäkter som inte disponeras.....	9
Förändringar i verksamheten med krav på finansiering	10
2.1 Genomförandet av tullkodexen	10
2.1.1 Bakgrund.....	10
2.1.2 Tullverkets behov av digitalisering	11
2.1.3 Tullverkets plan för genomförandet av tullkodexen	11
2.1.4 Anmälan om ankomst av transportmedel och varor samt tillfällig lagring.....	12
2.1.5 Import, export och transit	12
2.1.6 Centraliserad klarering.....	13
2.1.7 Importkontrollsystemet ICS2.....	14
2.1.8 Uppbördssatsningen, uppbörd och garantier	15
2.1.9 Uppgradera befintliga systemstöd.....	16
2.1.10 Centrala systemstöd.....	17
2.1.11 Ekonomiska konsekvenser av genomförandet av tullkodexen	17
2.2 Datadriven analys	18
2.3 Förstärkta kontrollfaciliteter längs Sveriges gränser	19
2.4 Teknisk utrustning för kontrollerande verksamhet	20
2.5 Utveckla den tekniska förmågan inom den brottsutredande verksamheten	21
2.6 Samtliga hundfordon behöver bytas ut	22
2.7 Säkerhet	22
2.8 Tullverkets arbete och planering för civilt försvar.....	23
2.9 Utökad bemanning för kontrollerande verksamhet	23
2.10 E-handel	24
2.11 Förändringar i lagar eller förordningar som kan ge ekonomiska konsekvenser	24
2.11.1 Tullbefogenhetsutredningen	24
2.11.2 Utökade möjligheter att använda hemliga tvångsmedel och preventiva tvångsmedel	25
2.11.3 Förordning om inrättande av en miljö med en enda kontaktpunkt för tullen i EU	26
2.11.4 Enhetlig och effektiv marknads kontroll.....	27
2.11.5 Ökade möjligheter att behandla kamerauppgifter.....	27
2.11.6 Skydd av arter	28
2.11.7 Snabbare lagföring	28
2.11.8 CBAM – ny koldioxidskatt.....	28
2.11.9 Anpassningar till EU:s förordningar om interoperabilitet.....	29
2.11.10 Enklare regelverk för mikroföretagande och en modernare bokföringslag	29
2.11.11 Omarbetning av den nuvarande skjutvapenförordningen	30
2.12 Samarbetet med Norge	30
2.13 Handlingsplanen för att ta tullunionen till nästa nivå (Customs Union Action Plan)	31
2.14 Utökade pensionskostnader	31
2.15 Justering av anvisat anslag 2025	31
2.16 Sammanställning av finansieringsbehov.....	32

2.17	Effektiviseringar	32
	Behov av krediter och bemyndiganden	33
3.1	Behov av kredit på räntekontot år 2024–2026	33
3.2	Behov av anslagskredit år 2024–2026	33
3.3	Behov av bemyndiganden år 2024–2026	34
	Investeringsmedel.....	34
4.1	Behov av investeringsmedel.....	34

Regeringen
Finansdepartementet

Budgetunderlaget för Tullverket räkenskapsåren 2024–2026

I enlighet med förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag lämnar Tullverket budgetunderlag för räkenskapsåren 2024–2026.

Budgetunderlaget omfattar anslag 1:2, Tullverket (ramanslag), inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution.

Tullverket lämnar samtidigt i enlighet med 18c § författningssamlingsförordningen (1976:725) förteckningar över gällande författningar och allmänna råd som har beslutats av Tullverket.

Tullverket äskar

- att Tullverkets anslag utökas med 165 700 tkr för 2024, med 438 000 tkr för 2025 och med 450 500 tkr för 2026 utöver föreslagen ram.
- att Tullverkets låneram höjs till 792 000 tkr för 2024, 870 000 tkr för 2025 och 963 000 tkr för 2026.

Ärendets handläggning

I detta ärende har generaltulldirektören Charlotte Svensson beslutat. Föredragande har varit sakkunniga Ida Holm och Petra Olsson.

TULLVERKET

Charlotte Svensson

Petra Olsson

Sändlista

Finansdepartementet
Ekonomistyrningsverket
Riksdagens utredningstjänst
Riksrevisionen
Statskontoret
Justitiedepartementet
Försvarsdepartementet
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Tullverkets finansiella läge

Tullverkets verksamhet har stor spännvidd. Vårt huvuduppdrag är främst att övervaka och kontrollera trafiken så att in- och utförselbestämmelser efterlevs och i samband med detta förhindra och motverka brottslighet och att fastställa och ta ut tullar, skatter och avgifter.

I genomförandet av vårt uppdrag möter vi dagligen stora och svåra utmaningar som påverkar hela samhället. Den organiserade brottslighetens utveckling är på många sätt systemhotande och Tullverket har en viktig roll och unika möjligheter att bidra till bekämpandet av denna. Tullverket är en myndighet som arbetar i de flöden där den organiserade brottsligheten har en stor del av sin inkomstkälla; smuggling av narkotika, vapen och punktskattepliktiga varor. Inflödet av illegala varor bedöms vara stort och även om Tullverket gör stora beslag finns det inget som tyder på att flödet minskar. Gränsövergångarna längs Sveriges gräns är många och den organiserade brottsligheten blir alltmer sofistikerad i sitt sätt att hitta vägar in.

I analyser som har gjorts under 2022¹ är det tydligt att en av de stora politiska utmaningarna inom hela EU fortsatt är, att minska både smuggling och produktion av narkotika. De ekonomiska vinster som organiserad brottslighet gör inom narkotikahandel har lett till att nya metoder för smuggling fortsätter att påträffas. Många stora leveranser har upptäckts och ofta utnyttjas kommersiell infrastruktur såsom exempelvis containertransporter. Sverige är inget undantag och transporter direkt från länder utanför EU kommer hit. Utöver nya mönster för smuggling föreligger det fortfarande en ökad risk för smuggling av vapen vilket är ett av Tullverkets mest prioriterade riskområden. För att kunna stoppa så mycket som möjligt redan på gränsen behöver Tullverket ha stor personell resurs men också tillgång till mer tekniska verktyg eftersom detta ökar effektiviteten.

En annan framgångsfaktor är att vi kontrollerar på rätt ställen, vilket kräver en effektiv underrättelseverksamhet. Med tillräckliga underrättelser kan vi fokusera på de platser där risken är störst eller där risken förväntas öka framöver. Det kan dels handla om flygplatser som i dagsläget endast har nationell trafik men som utökar till internationell trafik men även om den industriutveckling som sker i norra Sverige och som på sikt kommer leda till ett ökat flöde både i hamnar och i postflödet. Här är det av stor vikt att Tullverket har möjlighet att arbeta proaktivt och finnas på plats i tid.

Utöver det illegala inflödet ser vi också att e-handeln fortfarande är på en hög nivå och under 2022 hanterades totalt 13,5 miljoner import- och exportdeklarationer vilket är en för stor volym för att med dagens resursnivå kunna genomföra kontroller i önskad utsträckning. Att flödena ökar innebär inte bara att det är ett större flöde att kontrollera utan även att Tullverket behöver se till att det legala flödet går så smidigt som möjligt. Det ska vara enkelt att deklarerera import och export.

¹ European drug report 2022: Trends and developments, European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction

Med ett ökat inflöde av illegala varor och en ökad handel upptäcks fler brott. Vi behöver säkerställa att vi är tillräckligt resursstarka inom utredningsverksamheten så att vi också kan utreda och lagföra de brott som upptäcks.

Tullverket är mitt uppe i arbetet med att bygga upp de system och e-tjänster som ska göra tullhanteringen inom EU helt digital. Detta innebär stora effektiviseringsvinster för handeln och särskilt för näringslivet, i Sverige och för hela EU. Kraven på digitalisering får dock stora ekonomiska konsekvenser för Tullverket, både vad gäller anslagsutnyttjande och behov av låneram. Först 2025 förväntas merparten av systemen vara på plats och fram till dess kommer Tullverket att ha ett stort investeringsbehov. Även efter 2025 förväntas en hög investeringsnivå då systemutveckling som skjutits på framtiden måste åtgärdas. En ökning av låneramen är nödvändig för att möjliggöra detta.

För att arbeta så effektivt som möjligt arbetar Tullverket kontinuerligt med att hitta nya metoder och arbetssätt men framförallt med att göra rätt prioriteringar. Vi har under de senaste åren arbetat med att ta fram tydliga strategiska inriktningar för några av våra mest primära verksamhetsområden i enlighet med vårt uppdrag: kontroll, underrättelse, brottsutredning, brottsförebyggande arbete och service. Dessa kommer vi under kommande år att implementera för att bli en ännu mer effektiv myndighet som gör rätt saker.

För att Tullverket ska kunna bidra till ett säkrare och mer välfungerande samhälle och samtidigt se till att den legala handeln går så smidigt som möjligt krävs tillräckligt med resurser. De senaste årens anslagsförstärkningar har möjliggjort förstärkningar och förbättrat förutsättningarna för Tullverket att utföra sitt uppdrag. Det visar sig också i en positiv resultatutveckling. Utan ytterligare resursförstärkning kommer Tullverket inte att kunna behålla nuvarande resursnivå mot slutet av perioden. Det finns därmed en uppenbar risk att resultatnivån inte kan upprätthållas.

1.1 Utfall 2022

För verksamhetsåret 2022 tilldelades Tullverket ett anslag om 2 481 672 tkr. Totalt tilldelade medel var 2 545 350 tkr. Kostnaderna uppgick vid 2022 års slut till 2 469 344 tkr, vilket resulterade i att kostnaderna var 12 328 tkr lägre än årets tilldelade anslag. Ingående överföringsbelopp uppgick till 63 678 tkr och utgående överföringsbelopp har beräknats till 76 006 tkr. Anslagssparandet vid utgången av 2022 förväntas förbrukas de närmaste åren på grund av den ökade kostnadsnivån som digitaliseringskraven resulterar i.

Tabell 1: Utfall 2022, tkr

	2022 Utfall
Ingående överföringsbelopp	63 678
Årets tilldelning enligt regleringsbrev	2 481 672
Tilldelade medel	2 545 350
Kostnader	2 469 344
Utgående överföringsbelopp	76 006

1.2 Finansieringsöversikt

1.2.1 Ramanslag

Finansieringsöversikten baseras på uppgifter om Tullverkets anslagsutveckling till och med år 2025. I det följande utgår vi från 2023 års prisnivå. Utöver ramanslaget har Tullverket vissa intäkter. En översikt över verksamhetens finansiering framgår av nedanstående tabell.

Tabell 2: Finansieringsöversikt, tkr

	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat	2025 Beräknat	2026 Beräknat
Anslag					
Utgiftsområde 3 Skatt, tull o exekut, anslag 01 003 Tullverket ¹⁾	2 469 344	2 588 670	2 719 104	2 523 975	2 523 975
Avgiftsintäkter som disponeras, enligt den indelning som regeringen beslutat	6	70	70	70	70
Övriga intäkter som disponeras ²⁾	15 625	22 300	20 900	23 300	19 900
Summa	2 484 975	2 611 040	2 740 074	2 547 345	2 543 945
Avgiftsintäkter som redovisas mot inkomstitel, enligt den indelning som regeringen beslutat ³⁾	1 254	875	905	935	955

¹⁾ Anslag i 2023 års prisnivå, undantag för utfallet 2022.

²⁾ I övriga intäkter ingår bidrag, finansiella intäkter samt de avgifter och andra ersättningar som inte särskilt framgår av regleringsbrevets indelning och struktur.

³⁾ Inkomstitel 2397 Dröjsmålsränta hos Tullverket och 2811 Avgift för tullkontroll eller annan tillämpning av tullagstiftningen.

1.2.2 Intäkter som disponeras

Intäkter, utöver anslaget, som disponeras av Tullverket uppgick under 2022 till 15 631 tkr. Intäkter för den avgiftsbelagda verksamheten redovisas i tabell 3, enligt den indelning som anges i regleringsbrevet. Tullverket har genomfört några kontroller av päls av katt och hund och handel med säl under 2022. Kontrollen av päls av katt och hund genererade ett underuttag 2022 och ett ackumulerat underskott motsvarande 69 tkr vid utgången av 2022. Kontrollen av handel med sälprodukter genererade ett underuttag 2022 och ett ackumulerat underskott motsvarande 83 tkr vid utgången av 2022.

Tabell 3: Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras, tkr

Uppdragsverksamhet					
	2022	2023	2024	2025	2026
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Kontroll av päls av katt och hund	2	45	45	45	45
Kontroll av handel med sälprodukter	5	25	25	25	25
Summa	6	70	70	70	70

De senaste två åren har det varit få kontroller av päls av katt och hund samt sälprodukter. Kontrollerna bör öka igen de kommande åren.

1.2.3 Intäkter som inte disponeras

Tabell 4: Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna inte disponeras, tkr

Offentligrättslig verksamhet					
	2022	2023	2024	2025	2026
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Inkomsttitel					
Dröjsmålsränta	1 238	840	870	900	920
Avgift för tullkontroll eller annan tillämpning av tullagstiftningen	16	35	35	35	35
Summa	1 254	875	905	935	955

Dröjsmålsränta debiteras vid för sen betalning av tull och annan skatt. Prognoserna för åren 2023–2026 är baserade på Ekonomistyrningsverkets antagande om varuimportens utveckling, samt antagandet att storleken på dröjsmålsräntorna korrelerar med värdet på totalt influten uppbörd.

Avgifter för tullkontroll eller annan tillämpning av tullagstiftningen bedöms påverkas av två motverkande faktorer. En generell ärendeökning borde generera ett högre utfall, det vill säga att den procentuella ökningen av deklarationer avspeglas i beloppet. En ökad användning av automatiserad ärendehantering leder å andra sidan till ett minskat behov. Dessa två parametrar bedöms ta ut varandra.

Förändringar i verksamheten med krav på finansiering

Under kommande år står Tullverket inför flera stora utmaningar. Den lagtvingande digitaliseringen gör att avskrivningskostnaderna ökar kraftigt men vi behöver också hantera de samhällsutmaningar som finns – en mer sofistikerad organiserad brottslighet och en ökad handel. Ökningen sker inte bara i varuflödet utan även i trafikflödena vilket kräver att vi blir mer flexibla och ökar vår kontrollförmåga. Det ställer höga krav på att göra rätt urval och kontroller, ha en hög omställningsförmåga och närvaro under dygnets alla timmar.

Utöver ovanstående behöver Tullverket hantera de kommande lagändringar som lämnats i betänkanden avseende utökade möjligheter att använda hemliga och preventiva tvångsmedel samt i den nya befogenhetslagstiftningen. Förslagen kommer att ge Tullverket bättre möjligheter men det kommer också kräva inledande insatser för att implementera lagändringarna i verksamheten. Om Tullverket skulle få nya befogenheter i det utgående flödet skulle detta inte enbart innebära ett behov av att utöka antalet kontrollresurser. Det skulle också innebära ett behov av mer underrättelseresurser och ett ökat samarbete med Polismyndigheten som är den myndighet som utreder brottet och godsets ursprung.

Nedanstående redogörelse beskriver den förväntade utvecklingen, framför allt vad gäller digitalisering och dess påverkan på verksamhetens behov av finansiering under 2024–2026.

2.1 Genomförandet av tullkodexen

2.1.1 Bakgrund

I tullkodexen fastställs gemensamma regler för tullformalitetsreglerna för hantering och uppgiftskrav för tulldeklarationer, deklarationer före ankomst och avgång, anmälningar, ansökningar och beslut. Allt detta kräver nya it-stöd och i vissa fall uppgraderingar av befintliga it-stöd.

De nya it-stöden ska implementeras 2016–2025. Inom den ram som finns i tullkodexen har den mer detaljerade omfattningen och tidsplaner för implementeringen av de nödvändiga och obligatoriska it-stöden lagts fast i det så kallade arbetsprogrammet, som har sin grund i artikel 280 i tullkodexen. Ett förslag om en uppdatering av arbetsprogrammet förväntas läggas fram av EU-kommissionen under 2023 där beslut förväntas kunna tas under senare delen av 2023.

För implementeringen av it-stöden har EU-kommissionen och medlemsstaterna tillsammans, med utgångspunkt i tullkodexen och arbetsprogrammet, tagit fram en flerårig arbetsplan, MASP-C. Planen visar i vilken takt och i vilken ordning digitaliseringen av tullverksamheten ska ske fram till år 2025. Även denna plan som beslutas av Tullpolicygruppen förväntas uppdateras under 2023. Planen omfattar också vissa andra

delar som rör tullverksamheten men som inte regleras i tullkodexen, exempelvis på mervärdesskattesidan men även inom området för förbud och restriktioner.

Det omfattande och komplexa it-utvecklingsarbete som behövs för att genomföra tullkodexen är en stor utmaning för tullmyndigheterna och EU-kommissionen. Därför beslutade EU-kommissionen i december 2022 att förlänga tidsfristen för implementeringen av vissa delar inom importområdet, huvudsakligen till utgången av 2023. EU-kommissionen följer utvecklingen noga och kommer under våren 2023 att överväga om beslut om ytterligare förlängning kan behövas inom andra områden, exempelvis export, transit och centraliserad klarering för import.

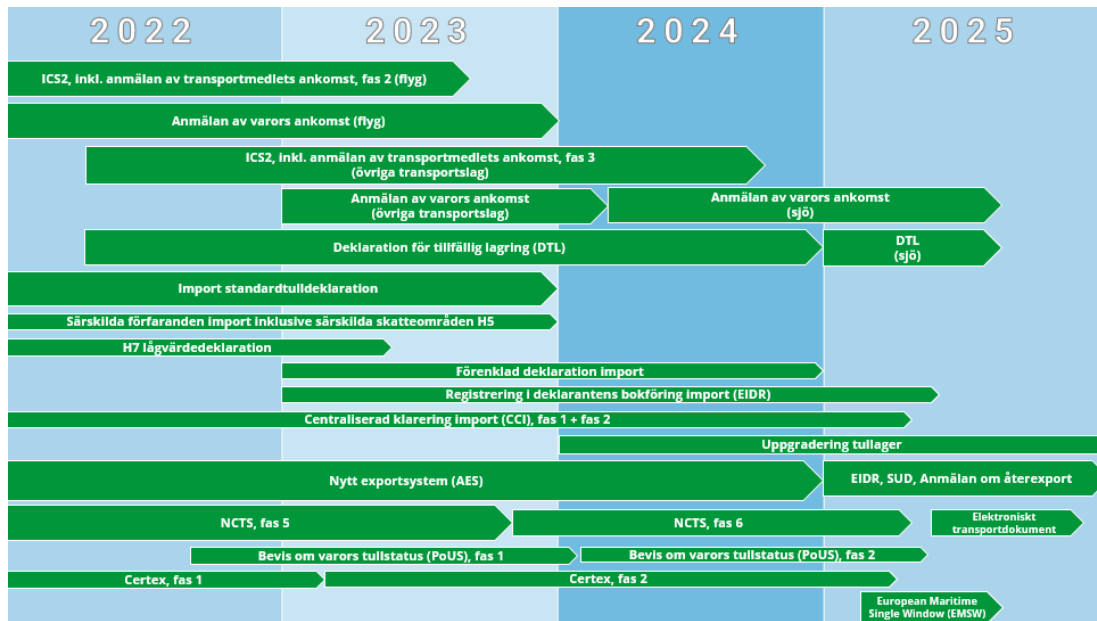
2.1.2 Tullverkets behov av digitalisering

De förändringar som ska genomföras med anledning av införandet av den nya tullkodexen är inte bara tvingande utifrån lagstiftningens krav. De är också centrala för att Tullverkets förmågor inom analys-, uppbörds- och kontrollverksamheten ska kunna förbättras. Tullverket har ännu inte digitala lösningar inom vissa områden, exempelvis anmälan om varors ankomst och tillfällig lagring. Detta innebär att myndigheten står med tidsödande, manuell och bristfällig hantering. Andra befintliga, men gamla, it-stöd behöver bytas ut eller uppgraderas. Detta gäller till exempel Tullverkets it-stöd för import, export, transit och uppbörd.

Genom digital informationshantering blir det möjligt för Tullverkets nya it-stöd att hantera ärenden genom alla steg i tullproceduren i det som i EU:s tullagstiftning beskrivs som en pentalogi vad avser import och trilogi vad avser export. Detta i sin tur ger möjligheter för en högre grad av automatisering och en högre kvalitet i uppgifterna samt en mer effektiv ärendehantering. Vi kan då bland annat göra kontroller i flöden där vår kontrollförmåga för närvarande är begränsad. De ökade informationsmängderna ställer krav på Tullverkets förmåga att hantera nya typer av information. Samtidigt medför förändringarna även effektiviseringar och möjligheter för automatisering för näringslivet som därmed kan sänka sina transaktionskostnader.

2.1.3 Tullverkets plan för genomförandet av tullkodexen

Arbetet med implementeringen av verksamhetsprocesser och it-stöd för att uppfylla de krav som ställs bland annat i EU-lagstiftningen har pågått under flera års tid. Exempel på det som hittills utvecklats av Tullverket är Tess-plattformen – grundläggande it-funktioner för klareringsprocessen, Importkontrollsystemet ICS2 fas 1, riskanalysystem, tulldeklarationssystemet för standardtulldeklarationer samt ett garantihanteringssystem. Utöver det har Tullverket även anslutit och integrerat flera centrala system.

I det följande beskrivs de utvecklingsinsatser som planeras framöver.

2.1.4 Anmälan om ankomst av transportmedel och varor samt tillfällig lagring

Tullverket saknar i dag i stor utsträckning it-stöd för anmälan om ankomst av transportmedel och varor samt tillfällig lagring. Tullverket arbetar tillsammans med ett tiotal andra medlemsstater, under ledning av Belgien, inom en av arbetsgrupperna som finns inom Expertteam on new approaches to develop and operate Customs IT system (ETCIT) för att gemensamt ta fram lösningar och it-stöd för dessa delar.

Ambitionen är att det it-stöd som utvecklas av Belgien ska kunna integreras i Tullverkets nationella miljö. Erfarenheter från de analyser som gjorts hittills är att det är komplext att integrera lösningen i den nationella miljön och därför krävs en fördjupad analys av hur detta ska fungera. Denna analys kommer att genomföras under 2023. I avvaktan på hur Tullverket ska kunna göra nödvändiga anpassningar för att kunna börja använda komponenterna från det gemensamma arbetet så utvecklar vi vissa delar för anmälan om varors ankomst nationellt för att de ska kunna börja användas under 2023. Vad gäller tillfällig lagring är planen att it-stödet ska finnas på plats i slutet på 2024.

2.1.5 Import, export och transit

Arbetet med import och export är omfattande eftersom de gamla it-stöden samtidigt ska fasas ut. Den it-plattform som Tullverket har använt sedan slutet på 1980-talet måste bytas ut senast 2025. Det betyder att det kommer att finnas parallella it-lösningar i drift under en längre period vilket även innefattar de externa införandefönstren för näringslivet.

Arbetet med att utveckla nya lösningar för import pågår, och de första delarna avseende standardtulldeklaration infördes den 15 mars 2022. Därefter följer under våren 2023 en implementering av tulldeklaration för lågvärde (H7) och standarddeklaration för särskilda förfaranden samt tulldeklarationen för särskilda skatteområden (H5). Under 2024 och 2025 är avsikten att förenklad deklaration och registrering i deklarantens bokföring ska införas och alla ekonomiska aktörer förväntas ha ställt om i alla dessa delar under 2025.

Vad gäller export är planen att större delen av den implementering som krävs ska vara genomförd vid utgången av 2024 då alla ekonomiska aktörer också förväntas ha ställt om förutom när det kommer till registrering i deklarantens bokföring, summarisk utförelsedeklaration och anmälan om återexport. De sistnämnda delarna ska vara införda och alla ekonomiska aktörer förväntas ha ställt om vid utgången av 2025.

För transit bygger det på en inköpt produkt, till skillnad från den egenutvecklade produkten för import och export, som ska införas i september 2023 då alla operatörer också ska vara operativa. Dagens transitsystem kommer att avvecklas men kommer att vara i drift parallellt med det nya systemet en bit in på 2024. Produkten kommer sedan att behöva uppdateras 2025 då säkerhets- och skyddsuppgifterna i NCTS ska integreras. Det pågår även diskussioner kring en digitalisering av TIR-carneter (e TIR). Detta är ett projekt som drivs inom United Nations Economic Commission for Europe (UNECE) där implementeringen beräknas ske efter 2025.

2.1.6 Centraliserad klarering

Centraliserad klarering ger möjlighet för operatörer att lämna sina tulldeklarationer i en medlemsstat oavsett var varorna förs in till EU. Det innebär bland annat att när förfarandet börjar tillämpas ska uppgifter som finns i tulldeklarationerna utbytas digitalt i realtid mellan de berörda medlemsstaterna. EU-kommissionen har utvecklat ett centralt it-stöd för att möjliggöra detta informationsutbyte, men det kommer också att kräva integration och viss anpassning av de nationella it-stöden för import. Centraliserad klarering införs i två faser. Den första fasen omfattar bland annat standardtulldeklaration och förenklad deklaration. Den andra fasen omfattar framför allt registrering i deklarantens bokföring och punktskattepliktiga varor. I Sverige är planen att det ska vara möjligt att börja tillämpa båda faserna samtidigt från juni 2025.

För export införs centraliserad klarering i samband med att anpassningar av exportsystemen införs. Även vid export kommer det bland annat att krävas utbyte av tulldeklarationsuppgifter i realtid mellan medlemsstaterna och även här utvecklas centrala systemstöd av EU-kommissionen.

2.1.7 Importkontrollsystemet ICS2

Arbetet med att ta fram ett nytt importkontrollsystem (ICS2) har pågått en längre tid och fortgår de kommande åren. Av tullkodexen framgår bland annat att tullkontroller ska utföras inom en gemensam ram för riskhantering. Den ramen grundar sig på utbyte av riskinformation och riskanalysresultat mellan tullförvaltningar genom vilka det fastställs gemensamma riskkriterier och standarder, kontrollåtgärder och prioriterade kontrollområden. För att tullmyndigheterna ska kunna utföra riskhantering på ett bra och effektivt sätt behövs bra verktyg och det nya importsystemet ICS2 syftar till just detta.

Grunden för ICS2 utgörs av en gemensam databas (Common Repository), som ska innehålla uppgifter från de summariska införseldeklarationer (Sid) som skickas till tullmyndigheterna i EU innan varor förs in i EU. Uppgifter om resultat av riskanalyser och kontroller ska också läggas in i databasen. Sammantaget rör det sig om en mycket stor mängd uppgifter, och att bygga en databas som har kapacitet att hantera detta medför stora kostnader.

Databasen byggs stegvis och 2023 ligger fokus på fas 2. Se faserna och tidplan nedan.

Fas 1	Kapacitet att hantera Sid-uppgifter om post- och expressförsändelser som fraktas med flyg	Driftsatt 2021
Fas 2	Kapacitet att hantera alla Sid-uppgifter beträffande allmän flygfrakt	Ska vara klart 2023
Fas 3	Kapacitet att hantera Sid-uppgifter beträffande alla trafikslag	Ska vara klart 2024

För att myndigheterna ska kunna göra det som förväntas behöver, utöver tillgång till uppgifterna, en ändamålsenlig analysmodul kopplas till databasen. Därför har EU-kommissionen, parallellt med utvecklingen av ICS utrett hur ett sådant analysverktyg ska utformas. Analysverktyget kommer att kopplas på i fas 2 och fokuset på analysmodul och användandet av denna kommer att öka successivt.

Behov av personal till den operativa verksamheten

Under 2023 driftsätts fas 2 vilket innebär att verksamhetens fokus ligger på att skapa kapacitet för att omhänderta uppgifter om flygfrakt samt att starta upp arbetet med den gemensamma analysmodulen. Att bygga modulen skapar i sig arbete för medlemsstaterna och arbetet i analysmodulen kommer att bygga på tillämpning av analys- och databehandlingsmetoder vilket kräver särskild kompetens inom området. Modulen

kommer också att generera utfall och ha spärrar som behöver omhändertas. Tullverket förväntas lägga egna spärrar i modulen, vilket kommer att föranleda arbetsinsatser från verksamheten både för att skapa spärrarna och för att hantera utfallen från dem. Spärrarna kommer att generera både informationskontroller och fysiska kontroller som ska omhändertas av myndigheten. Tullverket kommer även att ha behov av backofficepersonal för att säkerställa att systemfel inte orsakar onödiga stopp i handelsflödet.

I fas 3 tillkommer Sid-uppgifter för vägtrafik, tåg och sjöfart i ICS2. För Sveriges del får detta betydelse främst för sjöfarten, där fartyg som ankommer direkt från ett land utanför EU ska lämna uppgifter i ICS2. Vad gäller vägtrafik och tåg har Sverige liten direkttrafik från länder utanför EU. Undantaget är Norge, men vid import från Norge lämnas inga uppgifter i ICS2, eftersom Norge ingår i den så kallade säkerhetszonen.

Sammantaget så tillkommer arbetsuppgifter för verksamheten för att upprätthålla de krav som EU-kommissionen ställer. Arbetsuppgifterna består av att omhänderta utökad uppgiftslämning, analysarbete för att säkerställa ett riskbaserat arbetssätt, digitala och fysiska kontroller samt backofficeförmåga.

Tullverket behöver därför 20 medarbetare till kontrollverksamheten för att hantera effekterna av ICS2 fas 2 och 3. Detta ingår i äskande under avsnittet utökad bemanning för kontrollerande verksamhet. Behov finns även av 12 medarbetare till underrättelseverksamheten. Detta ingår i nedanstående äskande.

Tullverket äskar därför om en förstärkning på 8,7 mkr för 2024, 8,8 mkr 2025 och 9,0 mkr 2026 vilket motsvarar 12 medarbetare.

2.1.8 Uppbördssatsningen, uppbörd och garantier

Det huvudsakliga målet med satsningen är att Tullverket ska ha fortsatt förmåga att på ett säkert och effektivt sätt ta in uppbörd från 2025 med minskad manuell hantering. Inom satsningen utvecklas både ett nytt garantisystem och ett nytt uppbördssystem. En första version av garantisystemet driftsattes under 2021. Utvecklingen av detta system kommer att fortsätta vartefter bland annat import- och uppbördssystemen utvecklas. Planen är också att garantisystemet ska integreras mot EU:s tillståndssystem Customs Decisions System (CDS) under första kvartalet 2024 och ersätta garantisystemet i transitsystemet under 2025, så att Tullverket bara har ett garantisystem för alla förfaranden.

Planen för det nya uppbördssystemet är att utveckla det i etapper fram till och med år 2024 och det nya importsystemet kommer succesivt att kopplas mot både det nya uppbörds- och garantisystemet. Under 2022 har utvecklingen av det nya uppbördssystemet påbörjats och den del som ska hantera redovisningen till EU planeras att tas i drift i början av 2023. Nästa steg är att utveckla verksamhetsstöd för fakturering och kundreskontra. I importsystemet debiteras och beslutas avgifter som sedan överförs till uppbördssystemet där bland annat tullräkningar produceras och betalningar tas emot. De nya systemen skapar värde i form av

en effektiviserad uppbördsprocess där merparten av dagens manuella hantering elimineras, vilket frigör resurser både i verksamheten och förvaltningen samtidigt som personberoenden begränsas. En verksamhetsförändring med stöd av nya uppbörds- och garantisystem medför att Tullverket uppfyller EU-lagstiftningens krav på automatisering och övervakning på garantiområdet. Förändringen ska även minska riskerna för fel i redovisningen till EU, minska risken för uppbördsförluster samt minska kostnaderna för administrativa misstag. Därutöver minskar kostnaderna för drift och förvaltning samtidigt som en ökad grad av självbetjäning nås för näringslivet och privatpersoner när de får tillgång till information i realtid.

2.1.9 Uppgradera befintliga systemstöd

Under 2023 och framåt finns också behov av att uppgradera systemstöd som redan har tagits i bruk i Sverige eftersom regelverket för uppgiftslämnande och datamodell har ändrats på EU-nivå sedan tullkodexen började tillämpas. Närmast gäller detta för Tullverkets del tullager och uppgifterna som lämnas i samband med sjöfartsrapporteringen (Maritime Single Window). Planen är att tullagersystemet ska vara uppgraderat 2025. När det gäller sjöfartsrapporteringen har det även beslutats om nya krav inom EU som innebär förändringar av systemstöd men också hur uppgifter lämnas genom det som benämns European Maritime Single Window (EMSW). EMSW ska införas i augusti 2025 och förberedelser för detta pågår. Det är Sjöfartsverket som ansvarar för implementeringen av EMSW i Sverige inklusive det externa gränssnittet gentemot näringslivet, men det kräver förändringar och anpassningar av Tullverkets nuvarande systemstöd och arbetsprocesser.

År 2021 togs det på EU-nivå fram en ny ordning för hur ändringar i uppgiftslämnandet ska hanteras enligt de krav som läggs fast i bilaga B i genomförande och kompletteringsförordningen. Ordningen innebär en livscykelhantering där EU-kommissionen samlar in behov, analyserar och bearbetar dessa samt därefter tar fram förslag till ändringar. Ett första sådant förslag har tagits fram baserat på de behov som samlats in under 2021 och EU-kommissionen förväntar sig att beslut ska kunna fattas under 2023. De förändringar som bedömts ha it-påverkan kommer att börja tillämpas tre eller fyra år efter att beslutet publicerats i EUT beroende på vilka it-system som berörs. Det innebär för svensk del att en stor del av de nationella systemen kommer att behöva uppgraderas 2026/2027.

Det pågår även en rad initiativ vad gäller förbud och restriktioner. Det rör övervakning av marknadskontroll, koldioxidskatt och avskogning för att nämna några exempel. Alla dessa initiativ kommer att medföra krav på uppgraderingar av de system som har utvecklats och som kommer att utvecklas.

2.1.10 Centrala systemstöd

EU-kommissionen har sedan flera år arbetat med att ta fram flera centrala it-stöd. En databas för Authorised Economic Operator, AEO, har funnits i ett antal år. Copis, systemet för hantering av ansökningar om varumärkesförfalskade varor, har funnits sedan 2014. Economic Operators Registration and Identification system (Eori) togs i produktion när tullkodexen började tillämpas. År 2017 togs tillståndssystemet (CDS) och Registrerad exportör (Rex) i produktion. Ytterligare centrala system som EU-kommissionen har utvecklat är Bindande klassificeringssystemet (BKB), Informationsblad för särskilda förfaranden (INF), och ett system för utbyte av riskinformation CRMS2.

Dessa it-stöd är i allt väsentligt frivilliga för medlemsstaterna att använda och möjligheten att utveckla egna nationella system finns, men då måste dessa integreras med de centrala it-stöden. Efter de initiala problem som har funnits de första åren fungerar de centrala systemen nu tillfredsställande och en kontinuerlig dialog pågår mellan medlemsstaterna och EU-kommissionen om hur man kan förbättra och utveckla funktionaliteten i it-stöden. Tullverket deltar aktivt i denna dialog. Även om Sverige använder de centrala systemen i hög grad finns behov av att skapa och upprätthålla nödvändiga nationella gränssnitt för att kunna nyttja de centrala komponenterna, vilket kräver resurser.

Fram till 2025 finns planer på ytterligare centrala it-stöd liknande de som beskrivs ovan, exempelvis vad gäller Bindande ursprungsbesked (BUB) och Bindande tullvärdebesked (BVI). Även inom områdena för bevis om varors tullstatus (Pous) kommer EU-kommissionen att införa centrala system. Likaså planeras det för en databas för digitala ursprungsintyg (E Poc) och system som stöd i arbetet med kontroll av kulturföremål.

2.1.11 Ekonomiska konsekvenser av genomförandet av tullkodexen

Tullverket har som andra myndigheter löpande behov av it-utveckling, men under den här perioden är kraven på digitalisering markant högre vilket beror på den omfattande författningsstyrda it-utvecklingen. En stor del av det beslutade anslagstillskottet kommer att behöva allokeras till tvingande digitalisering, men även låneramen behöver höjas för att Tullverket ska kunna möta de digitaliseringskrav som ställs. Nedanstående tabell visar den totala kostnaden för uppbyggnaden av de system som krävs för genomförandet av tullkodexen under 2023–2025 och hur mycket som finansieras via lån respektive anslag². Det finns störst osäkerheter kring kostnaderna 2025.

² Kostnader i form av avskrivningar ingår inte i tabellen. Avskrivningar belastar anslaget först när systemen sätts i drift och upparbetade lån börjar skrivas av. (I egenutvecklade it-system tas kostnaderna direkt mot anslaget under analysfasen, men under uppbyggnadsfasen tas lån.)

Genomförande av tullkodexen	Totalt	2022	2023	2024	2025
Kostnad	473,6	89,9	128,3	131,3	124,1
<i>Finansiering:</i>					
Lån i Riksgäldskontoret	407,6	71,8	117,3	110,5	108,0
Anslag	66,0	18,1	11,0	20,8	16,1

Utöver ovanstående kostnader uppstår även ökade förvaltningskostnader när de nya systemen tas i bruk. Nya system kostar mer än gamla att förvalta. I och med den pressade tidplanen för genomförandet av tullkodexen kommer vi också att behöva ha parallella system i drift under en period. Detta för att en del aktiviteter troligen behöver prioriteras ned och efter 2025 tas omhand i förvaltningen och för att göra detta kommer man behöva TDS³ kunskap och data. Det finns också juridiska aspekter vad gäller information i TDS att ta hand om. Tullverket bedömer att delar av TDS behöver finnas kvar under hela 2026 (läs mer om detta under avsnittet Effektiviseringar). Därför beräknas Tullverkets kostnader öka de kommande åren.

Under åren fram till och med 2025 kommer Tullverket ha lagt stora resurser för genomförandet av tullkodexen. Det skapas då en backlogg bland övriga system samt ett stort behov av digitalisering och modernisering på andra områden som har fått stå tillbaka (läs mer om detta under avsnittet Effektiviseringar). Tullverket kommer därför ha ett stort behov av digitalisering även efter 2025. Behovet av en utökad låneram kommer därmed att kvarstå även 2026.

Tullverket äskar därför om en förstärkning på 79,7 mkr för 2024, 114,5 mkr för 2025 och 88,6 mkr för 2026. Därutöver behövs en utökad låneram.

2.2 Datadriven analys

Tullverkets verksamhet bygger i hög grad på vår förmåga att hantera och analysera stora mängder data. Vi behöver analysera de fysiska flödena över Sveriges gräns för att så effektivt och träffsäkert som möjligt välja ut rätt objekt för kontroll. Vi behöver dessutom hantera och säkerställa korrektheten i den stora mängden import- och exportdeklarationer som vi får både fysiskt och digitalt. Även inom Tullverkets brottsutredande verksamhet ställs allt större krav på att hantera en ökande och alltmer omfattande informationsmängd. I takt med att deklarationsflödet ökar och vi får allt större mängder och mer komplex information att analysera måste Tullverket utveckla sin analysförmåga med ny teknik för att kunna säkerställa god träffsäkerhet i kontrollarbetet.

³ TDS, Tulldatasystemet, är det datasystem som används för klarering av import- och exportärenden och för att debitera tull och moms. TDS är planerat att tas ur drift till den 31 december 2025.

Tullverket har idag en grundplattform för datadriven analys som möjliggör visualisering och analyser av datamängder på basnivå. Nästa steg för Tullverket är att utveckla förmågan att arbeta med avancerad statistisk analys och automatisering vilket är nödvändigt för att kunna hålla jämn takt med det ökande deklarationsflödet. Avancerad analys av stora datamängder möjliggör effektiv, snabb, modern och säker hantering (genom uteslutning av manuella fel). Tillgång till en sådan förmåga (avser både tillgång till verktyg och kompetens) skulle ge Tullverket vinster såsom

- möjlighet att genomföra klusteranalys (unsupervised classification), exempelvis kan kluster av ekonomiska aktörer som deklarerar fel hittas med hjälp vissa variabler
- möjlighet till prediktionsanalys för att bland annat förutse inom vilka varukoder felklassificeringar kan komma att göras i framtiden, exempelvis genom att hitta sådana som felaktigt nyttjar varukoder med öppna kvoter
- möjlighet att identifiera, samla bevisning och i slutänden lagföra centrala aktörer i kriminella nätverk

Tillgång till rätt funktioner, verktyg och kompetens ger möjlighet till mer avancerad analys, exempelvis ges möjligheten att automatiskt ta ut en sändning för kontroll på grund av att sändningen avviker från identifierat normalmönster. Ett annat exempel är att genom fritextsökning fånga enskilda deklARATIONER för närmare granskning. Även historiska sändningar kan flaggas i systemet efter identifierade riskprofiler.

Tullverket står inför betydande utmaningar i den brottsutredande verksamheten, där brottsutredningarna blir alltmer komplexa och innehåller växande mängder av digital information som behöver sammanställas och analyseras. Tullverkets kapacitet att utreda grova brott och bekämpa den organiserade brottsligheten behöver öka genom verktyg och kompetens.

Tullverket behöver stärka förmågan på detta område. Det framtida behovet som har utretts under 2022 och de ekonomiska konsekvenserna har uppskattats enligt äskandet nedan.

Tullverket äskar därför om en förstärkning på 12,5 mkr för 2024, 14,6 mkr för 2025 och 16,8 mkr för 2026. Med dessa investeringar blir belastningen av låneramen högre med 9,0 mkr 2024, 16,0 mkr 2025 och 21,0 mkr 2026.

2.3 Förstärkta kontrollfaciliteter längs Sveriges gränser

Behovet av ny- och vidareutveckling av anläggningar för kontrollverksamheten är stort. Bakgrunden är att Tullverket inte har kunnat satsa på lokalförsörjningen under den tid då det ekonomiska utrymmet krävde hårda prioriteringar. De senaste årens satsningar på Tullverket har gjort det möjligt att kunna ta flera nya och vidareutvecklade lokaler i drift, men många är fortsatt bristfälliga.

Tullverket behöver skyndsamt utöka, uppdatera och modernisera flertalet av våra anläggningar med särskilt fokus på ett stort antal kontrollfaciliteter längs med Sveriges

gränser. Den upprättade lokalförsörjningsplanen för kommande treårsperiod täcker en del av behovet, men åtgärderna är inte tillräckliga utan ytterligare resurser behöver tillföras. Exempel på åtgärder som kommer att färdigställas under perioden är kontrollanläggningar i Idre, Svinesund, Norrköping och Helsingborg. Därutöver kommer ett flertal åtgärder att påbörjas under perioden.

Funktioner som kan nämnas som idag är brister i anläggningar är bland annat

- avsaknad av eller för små kontrollfaciliteter som kontroll- och visitationshallar för lätta och tunga fordon, gods och container, skannerytor och uppställningsplatser för fordon samt utrymmen för förhör, väntarrest, rapporteringsarbete och djurhantering
- beslagsutrymmen
- klareringsfunktioner.

Det kommer också krävas betydande anpassningar av många befintliga lokaler och kontor för att säkra hantering av säkerhetsskyddad information samt generell förstärkning av det fysiska skyddet och kompletteringar för att säkra kontinuitetsplanering och krisberedskap.

Sammanfattningsvis har flertalet anläggningar kapacitets- och säkerhetsbrister. För att skapa fullt ändamålsenliga anläggningar på alla orter bedöms insatserna, såväl ekonomiska som verksamhetsmässiga, bli omfattande. En anslagsökning skulle mildra denna effekt och möjliggöra ett utvidgande av befintlig lokalförsörjningsplan. Färdigställandet av en ny anläggning resulterar också i en permanent kostnadsökning i form av ökade drift- och förvaltningskostnader vilket påverkar kostnadsutvecklingen ytterligare.

2.4 Teknisk utrustning för kontrollerande verksamhet

För att myndigheten ska kunna göra fler och mer träffsäkra kontroller är teknisk utrustning en kritisk framgångsfaktor. Teknisk utrustning utgör en stor investeringskostnad där möjligheten till investeringar påverkas av låneramen. Tullverket bedömer att investeringskostnaderna på detta område behöver öka under de närmaste åren. Det finns ett behov av att uppdatera och förstärka⁴ tekniken enligt beskrivningen nedan.

Skannern har en nyckelroll som utrustning i den kontrollerande verksamheten⁵. Skannern är ett viktigt selekterings- och detektionsverktyg särskilt i det tunga godsflödet där en stor del av den storskaliga införseln sker⁶. Utöver att stärka Tullverkets förmåga att detektera smuggelgods bidrar skannarna även till att Tullverket hinner kontrollera fler objekt och på så sätt kan upptäcka mer smuggling.

Tullverket har ansökt om, och fått, medel från Customs Control Equipment Instruments (CCEI) för två mobila skannrar. Ansökan som är beviljad gäller en finansiering motsvarande

⁴ Källa Brå, Narkotikamarknader, En studie av smuggling, gatuförsäljning, internethandel och köpare, sid 155.

⁵ Källa Brå, Narkotikamarknader, En studie av smuggling, gatuförsäljning, internethandel och köpare, sid 155.

⁶ Källa Brå, Narkotikamarknader, En studie av smuggling, gatuförsäljning, internethandel och köpare, sid 53.

80 procent (40 mkr) och det är den del som egenfinansieras, det vill säga 20 procent (10 mkr), som kommer att påverka låneramen. Tullverket planerar med finansieringen att anskaffa två nya mobila enheter år 2024. Den ena ska placeras i Svinesund (och röra sig längs norska gränsen) och den andra ska placeras i Gävle hamn, där den även ska flyttas till andra delar av Norrland.

Vidare planerar Tullverket att ersätta en mobil skanner i Stockholm 2024, en fast skanner till Göteborgs Hamn 2025 och att samtidigt försöka förlänga servicekontraktet på den nuvarande mobila skannern i Göteborg. Investeringarna kommer i sin helhet att påverka låneramen.

Utöver ovan nämnda skannerinköp finns behov av en mobil röntgen till Malmö/Trelleborgs hamn 2026. Det är behovet av denna skanner som tas upp här i budgetunderlaget.

Tullverket har också ansökt och fått medel från Fonden för inre säkerhet (ISF) för tre CBRNE-fordon. Fordonen ska användas i skyddsarbetet med kemiska, biologiska, radiologiska, nukleära och explosiva ämnen. Ansökan som vi fått beviljad gäller en finansiering motsvarande 75 procent (12,7 mkr) och det är den del som egenfinansieras, det vill säga 25 procent (4,3 mkr), som kommer att påverka låneramen.

Tullverket äskar därför om en förstärkning på 1,3 mkr för 2026. Med denna investering blir belastningen av låneramen högre med 23,8 mkr 2026.

2.5 Utveckla den tekniska förmågan inom den brottsutredande verksamheten

Förmågan att inhämta och behandla digital information är avgörande för bekämpandet av den organiserade brottsligheten. De kriminella som ägnar sig åt smuggling är snabba och anpassningsbara, de tillgodogör sig snabbt ny teknik och nyttjar denna i högre utsträckning än vad Tullverket har förmåga att göra. Teknik blir billigare och mer lättillgänglig, vilket gör att den i större utsträckning används av kriminella vid olika brottsupplägg. Det krävs därför utveckling och effektivisering av Tullverkets verksamhet, vilket till stora delar endast kan uppnås genom tillämpning av ny teknik. Det här beror även på den allt större betydelsen av digitala bevis i Tullverkets brottsutredningar. Förbättrade möjligheter att inhämta, bearbeta och analysera data leder till en väsentligt ökad förmåga till teknisk bevissäkring vilket är avgörande för att kunna lagföra centrala aktörer i den organiserade brottsligheten.

Tullverket behöver därför påskynda utvecklingen av teknikstöd i den brottsutredande verksamheten. I detta arbete behöver också kommande lagstiftning omhändertas som kan ge ökade möjligheter till preventiva tvångsmedel samt utökade möjligheter till hemliga tvångsmedel. Tullverket behöver bygga kapacitet till snabba och stora förmågeökningar. Tullverket har också behov av att hålla jämna steg med Polismyndigheten för att på ett effektivt sätt kunna fortsätta samarbeta. Vi behöver därmed svara upp mot det tekniklyft som Polismyndigheten har fått särskilda medel för.

För att ytterligare öka förmågan inom den brottsutredande verksamheten och för att kunna ta tillvara möjligheterna med ny lagstiftning behöver Tullverket även tillföras specialistkompetens i form av framför allt it-forensiker, finansiella analytiker och operativa analytiker. Tullverket har fått 65 miljoner kronor från och med 2024 för att svara upp mot behovet kopplat till ny lagstiftning avseende tvångsmedel, men det krävs ytterligare investeringar för att täcka behovet som finns utöver den nya lagstiftningen.

Tullverket äskar därför om en förstärkning på 2,3 mkr för 2024, 6,8 mkr för 2025 och 11,3 mkr för 2026. Med dessa investeringar blir belastningen av låneramen högre med 20,3 mkr 2024, 36,0 mkr 2025 och 47,3 mkr 2026.

2.6 Samtliga hundfordon behöver bytas ut

Tullverket behöver ha fordon som kan nyttjas för transport av tjänstehundar vid olika typer av verksamheter och tillfällen. De hundfordon som är utrustade för utryckning och som Tullverket använder i dag är äldre personbilsmodeller med enkel eller dubbel hundbur installerad i bagageutrymmet. Generellt bedöms dessa burar inte leva upp till kraven på minimimått enligt Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd för transport av levande djur (SJVFS 2019:7). Möjligheter till dispens har prövats utan framgång.

Under åren 2023–2024 kommer därför Tullverket att behöva byta ut samtliga 47 utryckningsutrustade hundfordon. Detta sker genom nyttjande av med Polismyndigheten gemensamt genomförd upphandling. Tullverket kommer prioritera att byta ut hundfordonen vilket gör att utbytestakten för övriga fordon förskjuts i tid.

I takt med att vi blir fler tulltjänstemän innebär det att vi kommer kunna göra fler kontroller på fler platser på fler av dygnets alla timmar. Tullverket kommer därför under 2023 att se över antalet fordon i Tullverket och behovet per operativ avdelning för att se till att antalet fordon svarar mot behovet.

2.7 Säkerhet

Under året har ytterligare fokus lagts på Tullverkets säkerhetsarbete. Dels genom inriktningen att bygga upp och bedriva ett systematiskt säkerhetsarbete, men också utifrån det säkerhetspolitiska läget. Perspektivet Sveriges säkerhet får i allt högre grad påverkan på myndighetens uppdrag och verksamhet inom området säkerhetsskydd. Tullverket har fortsatt ett stort behov av att implementera och vidta åtgärder inom områdena informationssäkerhet, personalsäkerhet och fysisk säkerhet för att nå upp till önskad nivå. Under 2022 har det förberedande arbetet genom analyser fortsatt utifrån sedan tidigare identifierade och prioriterade aktiviteter.

Bedömningen av behov för utökade kostnader kopplat till säkerhetshöjande åtgärder inom såväl säkerhetsskydd som verksamhetsskydd bedöms för 2024 ligga på 25 mkr och för 2025–2026 20 mkr respektive år. Bedömningen är att 65 procent är investeringsbehov och

35 procent är drift- och resursbehov. Säkerhethöjande åtgärder inom it-området bedöms till 7 mkr/år för 2024–2026 (investeringsbehov).

Tullverket äskar därför om en förstärkning på 11,1 mkr för 2024, 13,7 mkr för 2025 och 17,7 mkr för 2026. Med dessa investeringar blir belastningen av låneramen högre med 20,9 mkr 2024, 34,3 mkr 2025 och 43,6 mkr 2026.

2.8 Tullverkets arbete och planering för civilt försvar

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har fått ett regeringsuppdrag att lämna förslag på åtgärder för att stärka det civila försvaret (Ju2022/01209). Tullverket skickade ett första delsvar den 21 april 2022 och ett sista delsvar den 24 augusti 2022 (UTR 2022–127). Tullverket redovisade i svaren vad som krävs för att uppfylla totalförsvarsbeslut 2021–2025. Merparten av behoven utgjorde investeringar för anpassning av lokaler.

En nyligen gjord bedömning av Tullverket visar att beräkningarna alltså är relevanta. I beräkningen till budgetunderlag 2024–2026 har nu även beaktats vad som är realistiskt att kunna genomföra under perioden vilket förklarar avvikelsen mot tidigare lämnade uppgifter.

Tullverket äskar därför om en förstärkning på 35,8 mkr för 2024, 39,5 mkr för 2025 och 43,2 mkr för 2026. Med dessa investeringar blir belastningen av låneramen högre med 16,5 mkr 2024, 29,3 mkr 2025 och 38,5 mkr 2026.

2.9 Utökad bemanning för kontrollerande verksamhet

I planeringen för år 2024 och 2025 utgår Tullverket ifrån en oförändrad numerär. Tullverket skulle däremot med utökad finansiering ha möjlighet att utöka med 30 medarbetare per år (90 medarbetare under treårsperioden). På detta sätt skulle kontrollavdelningen ha möjlighet att växa, vilket är viktigt med tanke på de utmaningar som avdelningen har. Kravställning vid genomförandet av ny tullkodex tar mycket tid i anspråk under uppbyggnadsskedet och driftsättning genomförs ofta med långa övergångsperioder vilket i sin tur medför att Tullverket har två parallella system att hantera. I och med detta förväntas genomsnittstiden att handlägga ett ärende totalt sett bli längre under de närmaste åren. Utöver detta behöver Tullverket ta hänsyn till en generell ökning gällande import och export. Vi ser även en trend att import- och exportförsändelser generellt hanteras i mindre sändningar såsom expressleverenser dörr till dörr för att öka tempot i leverenskedjan. En kontroll av en sådan försändelse tar i vissa fall lika lång tid som att kontrollera en hel container då samma kontrollmoment ska göras oavsett volymen på godset. Behov finns även att förstärka upp bemanningen på kontrollavdelning syd för att kunna möta den storskaliga och organiserade brottsligheten som är tydligt framträdande där. Med en förstärkning av kontrollverksamheten skulle Tullverket också kunna ha en bättre närvaro under dygnets alla timmar.

Tullverket äskar därför finansiering för att utöka med 30 medarbetare per år samt en förstärkning till den utredande verksamheten för att ta hand om resultaten.

Tullverket äskar därför om en förstärkning på 15,6 mkr för 2024, 36,1 mkr för 2025 och 58,6 mkr för 2026.

2.10 E-handel

Tullverket ser en ökande volym av e-handel generellt vilket innebär att volymen ärenden som ska hanteras i såväl verksamhet som it-mässigt också ökar. Detta medför ökade kostnader för att säkerställa tullövervakning, kontrollverksamhet samt it-drift.

Det finns indikationer på att flöden avseende varor med ringa värde som är föremål för e-handel kommer att förändras genom att Sverige blir destinationsland för e-handelsplattformar i Asien. Även annat uppgiftslämnande, såsom summarisk införseldeklaration och anmälan av varors ankomst, kommer att påverkas i form av ökande volymer. En förändring enligt ovan kommer även att kräva förstärkning avseende såväl analys- och kontrollpersonal samt it-kapacitet.

2.11 Förändringar i lagar eller förordningar som kan ge ekonomiska konsekvenser

För den kommande perioden har nedanstående förslag på författningsändringar presenterats, som Tullverket bedömer kan få ekonomiska konsekvenser för myndigheten.

2.11.1 Tullbefogenhetsutredningen

Tullbefogenhetsutredningen överlämnade betänkandet Tullverkets rättsliga befogenheter i en ny tid (SOU 2022:48) till regeringen i september 2022. Utredningen har lämnat förslag på en ny lag, tullbefogenhetslagen, som samlat reglerar Tullverkets befogenheter inom kontrollverksamheten och den brottsbekämpande verksamheten. Det nya regelverket innebär att regleringen av Tullverkets befogenheter blir överskådlig, ändamålsenlig och enhetlig. Även om förslagen medför bättre förutsättningar för Tullverket att utföra sitt uppdrag på ett effektivt sätt kommer delar av dem leda till ekonomiska konsekvenser både på kort och lång sikt.

På kort sikt finns ett stort behov av utbildning, uppdatering av styrande och stödjande dokument och mallar, uppdatering av systemstöd samt information till allmänheten. Tullverket har uppfattat att Kustbevakningen tilldelades ett engångsbelopp motsvarande kostnaderna för intern utbildning när kustbevakningslagen (2019:32) infördes. Tullverket har ett liknande behov. Kostnaderna för utbildning har beräknats till 11,6 miljoner kronor. Kostnaderna för uppdatering av blanketter, it-stöd samt styrande- och stödjande dokument har beräknats till omkring 1,2 miljoner kronor. Utöver detta behöver ett nytt systemstöd tas

fram för att kunna hantera bokningsuppgifter i enlighet med de utökade möjligheter som förslagen ger.

På lång sikt kommer dokumentationskravet vad gäller ytlig kroppsbesiktning och urinprov, även om det bidrar till ökad rättssäkerhet och underlättar spårbarhet, att leda till en ökad arbetsbelastning. Den utvidgade förundersökningsrätten, den utökade möjligheten att biträda Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten samt tillgången till fler bokningsuppgifter under längre tid kräver ytterligare resurser i verksamheten om de ökade befogenheterna ska kunna användas på ett ändamålsenligt sätt. För att finansieringen inte ska ske på bekostnad av myndighetens övriga verksamhet behöver ekonomiska resurser tillföras. Kostnaderna för att dra full nytta av de förändringar som förslagen innebär har beräknats till 3,4 miljoner kronor.

Tullbefogenhetsutredningens arbete fortsätter enligt tilläggsdirektiven. Utredningen ska bland annat ta ställning till om Tullverket bör få utökade möjligheter att göra fler kontroller av utförelse av varor samt analysera behovet och möjligheterna att göra utförelse av stöldgods till ett brott enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

Tullverkets kontroller är i huvudsak fokuserade på införelse av varor för att kontrollera uppbörd och hindra illegal införelse av varor. Men som brottsbekämpande myndighet deltar Tullverket också i arbetet mot internationella brottsnätverk där utförelse av olagligt gods står i fokus. Tullverket har ingen befogenhet att göra kontroller med syfte att söka efter stöldgods, men däremot kan Tullverket ingripa om stöldgods hittas i samband med andra kontroller av utgående gods. Dessutom kan Tullverket delta vid gemensamma insatser mot stöldgods i samverkan med Polismyndigheten och Kustbevakningen. Förslag har presenterats om att utöka Tullverkets befogenheter på området. Ytterligare resurser behöver tillföras om Tullverkets uppdrag utökas inom detta område.

I tilläggsuppdraget ingår även att göra en översyn av det tullrättsliga sanktionssystemet och att överväga om Tullverket ska ges möjlighet att kunna biträda åklagare vid utredningar om självständigt förverkande. Även dessa delar kan få ekonomiska konsekvenser.

Tilläggsuppdraget ska redovisas senast den 14 juli 2023. Eftersom utredningen ännu pågår är det i dagsläget inte möjligt att uttala sig närmare om hur stora konsekvenserna blir.

2.11.2 Utökade möjligheter att använda hemliga tvångsmedel och preventiva tvångsmedel

Utredningen om utökade möjligheter att använda hemliga tvångsmedel och utredningen om preventiva tvångsmedel har i betänkandena SOU 2022:19, SOU 2022:50 och SOU 2022:52 lämnat förslag på att utöka möjligheterna för brottsbekämpande myndigheter att använda hemliga respektive preventiva tvångsmedel. Förslagen avser tvångsmedel både inom förundersökning och på underrättelsestadiet.

För att kunna använda de utökade möjligheter som föreslås på ett ändamålsenligt sätt behövs ett resurstillskott. Tullverket har gjort bedömningen att förslagen tillsammans kommer att innebära arbete för 65 årsarbetskrafter och att kostnaden för dessa uppgår till 65 miljoner kronor vilket också Tullverket enligt det senaste budgetbeslutet har erhållit kompensation för från och med 2024. De resursförstärkningar som behövs med anledning av förslagen är bland annat underrättelsehandläggare, underrättelseledare, operatörer av hemliga tvångsmedel, personal för teknisk spaning och personal inom forensik och it.

Utredningen om preventiva tvångsmedel fortsätter enligt tilläggsdirektiven. Utredningen har till uppgift att bland annat ta ställning till om ytterligare tvångsmedel ska kunna användas preventivt, då främst hemlig rumsavlyssning, husrannsakan, genomsökning på distans etcetera. Utredningen ska också ta ställning till om inhämtningslagen ska utökas med ytterligare brott. Utredningen ska även ta ställning till hur beslutsordningen enligt inhämtningslagen ska se ut.

Tilläggsuppdraget ska redovisas senast den 31 maj 2023. Eftersom utredningen ännu pågår är det i dagsläget inte möjligt att uttala sig närmare om hur stora konsekvenserna blir.

2.11.3 Förordning om inrättande av en miljö med en enda kontaktpunkt för tullen i EU

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2399 av den 23 november 2022 om inrättande av en miljö med en enda kontaktpunkt för tullen i EU och om ändring av förordning (EU) nr 952/2013 har nu antagits. Det övergripande syftet med förordningen är att förbättra samarbetet och samordningen mellan tullmyndigheterna och de partnermyndigheter som ansvarar för olika icke-tullrelaterade unionsformaliteter, och samtidigt underlätta för handeln. Detta ska uppnås genom att det skapas ett centralt EU-system för utbyte av intyg, EU Customs Single Window Certificate Exchange System, EU CSW-CERTEX. Med intyg avses de olika intyg, licenser och certifikat som behövs vid import och export till och från EU. Vidare ska medlemsstaterna inrätta en miljö med en enda nationell kontaktpunkt för tullen som ska kopplas samman med EU CSW-CERTEX. Avsikten är att den som importerar eller exporterar varor bara ska behöva lämna uppgifter som behövs för tullhanteringen och de icke-tullrelaterade formaliteterna vid ett enda tillfälle via kontaktpunkten.

Förordningen kommer att innebära kostnader för medlemsstaterna till exempel avseende integration mot EU CSW-CERTEX, utvecklings- och förvaltningskostnader för nationellt utvecklade system samt kostnader för samordning mellan ett stort antal myndigheter som blir involverade. Tidsgränsen för att ha integrationen med EU CSW-CERTEX på plats är senast mars 2025. Vidare medför sektorslagstiftningen behov av att vissa temporära lösningar måste finnas på plats redan till mars 2023, då med inslag av manuella rutiner. Eventuella ekonomiska konsekvenser ingår inte i det bedömda anslagsbehovet för 2024–2026.

2.11.4 Enhetlig och effektiv marknadskontroll

Den nya förordningen om enhetlig och effektiv marknadskontroll (EU) 2019/1020 innebär att fler befogenheter på tullområdet lämnas över till EU. I betänkandet Enhetlig och effektiv marknadskontroll (SOU 2020:49) föreslogs ett stort antal kompletterande bestämmelser som behövs för att förordningen ska kunna tillämpas på ett effektivt och ändamålsenligt sätt som stärker marknadskontrollen inom Sverige och EU. Regeringen har dock valt att inte i ett sammanhang införa samtliga dessa kompletterande bestämmelser, utan att prioritera de olika lagstiftningsförslagen efter angelägenhetsgrad. Regeringen har dock återkommit med ett fåtal ytterligare lagstiftningsförslag på området, även om de kompletterande bestämmelserna ännu inte synes slutförda utifrån hur bestämmelserna ursprungligen var tänkta att vara konstruerade enligt SOU 2020:49.

Den nya regleringen innebär att information om produkter som har hänförs till tullförfarandet övergång till fri omsättning i större utsträckning ska skickas till EU-kommissionen och andra medlemsstater genom informations- och kommunikationssystem. Medlemsstaterna ska i större utsträckning utbyta uppgifter om införsel och riskinformation och resultatet av riskanalyser.

Tullverket har tidigare haft större möjligheter att påverka vilka tullkontroller som ska genomföras på området och det nya arbetssättet med en mer omfattande riskanalys kan leda till att Tullverket behöver göra fler kontroller. Fler tullkontroller medför ett utökat resursbehov i form av personal som kan genomföra kontrollerna vilket troligtvis kommer att leda till ekonomiska konsekvenser i framtiden. Det har dock ännu inte gått att få en helhetsbild av hur den nya förordningen i praktiken påverkar Tullverkets operativa verksamhet, och således om den driver kostnader. Eventuella ekonomiska konsekvenser ingår inte i det bedömda anslagsbehovet för 2024–2026.

2.11.5 Ökade möjligheter att behandla kamerauppgifter

I betänkandet Åtgärder i gränsnära områden (SOU 2021:92) föreslås bland annat utökade möjligheter för Tullverket att bedriva kamerabevakning och att behandla vissa uppgifter som har samlats in genom kamerabevakning. Förslagen medför kostnader som kan kräva omprioriteringar om ytterligare medel inte tillförs. Tullverket ser därför behov av en anslagsförstärkning för att säkerställa att intentionerna med lagstiftningen kan uppfyllas. Det kommer att krävas investeringar i form av både it-verktyg och personal samt anpassningar av verksamheten för att kunna lagra, analysera och hantera utfallen av den datamängd och den information som kamerabevakningen ger upphov till. För detta kommer Tullverket att behöva ekonomiska tillskott. Det är i nuläget svårt att förutse hur stora dessa investeringar och anpassningar kommer att bli, men Tullverket uppskattar dessa till minst fem miljoner kronor. Eventuella ekonomiska konsekvenser ingår inte i det bedömda anslagsbehovet för 2024–2026.

2.11.6 Skydd av arter

I SOU 2021:51 föreslås att Tullverket ska få befogenhet att ingripa mot in- och utförsel av exemplar av utrotningshotade djur och växter även vid inre gräns. Ändringen i inregränslagen föreslogs träda i kraft i juni 2022. Det finns dock ännu inte någon lagrådsremiss. Enligt Tullverkets bedömning innebär de förslagen att Tullverket kommer att vara i behov av resursförstärkningar om sammanlagt fem miljoner kronor. Förslagen medför, förutom behov av internationell och nationell samverkan, även behov av kompetenshöjande insatser bland annat för den kontrollpersonal som arbetar vid inre gräns. Förslagen kommer också att medföra behov av förstärkningar till det brottsbekämpande arbetet och till underrättelsearbetet. Eventuella ekonomiska konsekvenser ingår inte i det bedömda anslagsbehovet för 2024–2026.

2.11.7 Snabbare lagföring

Den 1 januari 2023 trädde nya regler i kraft som ska förenkla och effektivisera hanteringen av brottmål av enklare beskaffenhet. Även om Tullverket inte ska ingå i snabbförfarandet i nuläget berörs myndigheten av flera av förändringarna som syftar till att förenkla och effektivisera hanteringen av ärenden av enklare beskaffenhet. Det gäller bland annat förenklad delgivning, strafföreläggande och tillgång till underlag för beräkning av böter. Det kommer att kräva viss it-utveckling för att Tullverket ska kunna använda sig av de möjligheter som ges. Det gäller till exempel förslagen om digital kommunikation i samband med förenklad delgivning och åtkomst till beskattningsdatabasen. Hur stora dessa kostnader blir är beroende av hur stora förändringar i it-systemen som krävs. Under 2022 har det bedrivits ett arbete med utbildningsinsatser och nya rutiner och blanketter har tagits fram. Under kommande år ska Tullverket titta vidare på frågan om systemstöd för att kunna dra nytta av de möjligheter som den nya regleringen ger.

2.11.8 CBAM – ny koldioxidskatt

I oktober 2023 träder en preliminär överenskommelse om en gränsjusteringsmekanism (CBAM) i kraft, som innebär att man inom EU tagit fram åtgärder som ska spegla EU:s system för handel med utsläppsrätter. Importerade varor genom köp av certifikat ska bära samma kostnad för växthusgasutsläpp som europeiskt producerade varor.

Det är ännu inte helt tydligt hur detta kommer att påverka tullmyndigheterna men tullmyndigheternas övervakning och kontroll av tulldeklarationer kommer att påverkas i någon uträkning. Det kan inte uteslutas att förslaget medför att tullmyndigheternas nationella it-system måste ha vissa funktionaliteter redan under 2023. Detta kan medföra att anpassningar måste göras både i Tullverkets gamla it-system som ska avvecklas och i kraven på de nya it-systemen som just nu utvecklas. Det kan också vara så att CBAM medför att ytterligare uppgifter måste lämnas i tulldeklarationerna. Vidare kan CBAM innebära att vissa ändringar i EU:s Surveillance-system måste vara på plats redan från 2023,

vilket också kan påverka tullmyndigheterna. Eventuella ekonomiska konsekvenser ingår inte i det bedömda anslagsbehovet för 2024–2026.

2.11.9 Anpassningar till EU:s förordningar om interoperabilitet

I Ds 2022:21 föreslås Tullverket vara en av de behöriga myndigheterna som inom ramen för en brottsutredning ska få utföra sökningar i den gemensamma databasen (CIR) i syfte att identifiera en person. I promemorian går det inte på ett tydligt sätt att utläsa vilka utvecklingskostnader som kan komma att läggas på de olika behöriga myndigheterna. Om det skulle krävas att Tullverket måste ha egna tekniska lösningar och utrustning för direktskanning för att söka i CIR skulle det till exempel medföra ökade kostnader för bland annat anskaffning, it-utveckling och utbildningskostnader för personal som ska kunna hantera utrustningen. Det är i nuläget inte möjligt att närmare beräkna kostnaderna. Om det visar sig att förslaget leder till påtagliga ekonomiska konsekvenser kan Tullverket behöva lyfta behovet av finansiering. Det är ännu inte bestämt när lagändringarna ska träda i kraft. Eventuella ekonomiska konsekvenser ingår inte i det bedömda anslagsbehovet för 2024–2026.

2.11.10 Enklare regelverk för mikroföretagande och en modernare bokföringslag

I SOU 2021:60 har förslag lämnats om att Regeringskansliet och förvaltningsmyndigheter ska arbeta för regelförenklingar för företag. Tullverket har framfört att det finns en otydlighet i vilken omfattning Tullverket förväntas bli föremål för uppdrag och styråtgärder inom regelförenkling. I den mån Tullverket omfattas kommer förslagen innebära utökad administration, men kostnaderna för detta har inte kunnat uppskattas. Eventuella ekonomiska konsekvenser ingår inte i det bedömda anslagsbehovet för 2024–2026.

2.11.11 Omarbetning av den nuvarande skjutvapenförordningen

Kommissionen har presenterat ett förslag till omarbetning av den nuvarande skjutvapenförordningen⁷. Avsikten med omarbetningen av den nuvarande skjutvapenförordningen är att täppa till hål i lagstiftningen och därigenom bekämpa och förhindra olaglig handel med skjutvapen till och från EU. Det handlar, till exempel om otydliga regler som möjliggör kringgående av reglerna om handel vid export, import och transitering av skjutvapen och väsentliga komponenter och ammunition. Vidare avser förslaget att digitalisera uppgiftslämningen samt att förbättra samarbetet och informationsutbytet mellan berörda myndigheter och medlemsstaterna. Förslaget ska också förbättra den systematiska insamlingen av uppgifter om internationella transporter av skjutvapen i syfte att bland annat utveckla riktade strategier och forskning på området olaglig handel med skjutvapen. Förslaget omfattar inte transaktioner mellan stater eller förflyttningar på statlig nivå.

Förslaget presenterades i rådsarbetsgruppen för tullunionen den 30 november 2022. Förhandlingen ledes från och med den 1 januari 2023 av det svenska ordförandeskapet. Den omarbetade förordningen kan beräknas träda ikraft tidigast under 2024.

Att EU säkerställer efterlevnaden av artikel 10 i FN:s protokoll om skjutvapen är positivt och förslaget bedöms innebära att åtgärderna mot smuggling av skjutvapen från tredjeland stärks. Förslaget kan därmed skapa bättre förutsättningar för Tullverket att utföra sitt uppdrag på ett effektivt sätt. Det är dock inte möjligt att i nuläget uttala sig om eventuella ekonomiska konsekvenserna eftersom förslaget är föremål för pågående förhandling på EU-nivå.

2.12 Samarbetet med Norge

Det pågår digitaliseringsprojekt i både Sverige och Norge men tulltjänstemän hanterar fortfarande nationella lösningar som i begränsad utsträckning understödjer att arbetsuppgifterna kan genomföras resurseffektivt. Både näringslivet och tullmyndigheterna skulle kunna dra nytta av ökade effektiviseringar och en digitalisering kopplat till varuflödet mellan EU och Norge.

Ett gemensamt mål för det fortsatta gränstillssamarbetet mellan Sverige och Norge är att säkerställa ett robust och förutsägbart ramverk för vidareutveckling där de möjligheter som digitala lösningar erbjuder utnyttjas bättre. För att nå dit har det gemensamt mellan Sverige och Norge satts upp mål på kort sikt (2023), medellång sikt (slutet på 2024) och lång sikt (2026 och framåt). De delar som är avsedda att genomföras på medellång och lång sikt kräver utvecklingsarbete i såväl Sverige som Norge. På lång sikt planeras, med början 2023

⁷ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om import-, export- och transiteringsåtgärder för skjutvapen, väsentliga delar till skjutvapen och ammunition, om genomförande av artikel 10 i FN:s protokoll om olaglig tillverkning av och handel med eldvapen, delar till eldvapen och ammunition, bifogat till Förenta nationernas konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet (FN:s protokoll om skjutvapen).

enligt EU-kommissionens preliminära tidsplan, ett "Smart Border"-projekt för att så långt som möjligt utveckla en harmoniserad lösning för digitaliserad gränspassage i EU. Detta kommer troligen att kunna börja realiseras först efter 2025.

2.13 Handlingsplanen för att ta tullunionen till nästa nivå (Customs Union Action Plan)

EU-kommissionen planerar att lägga fram ett reformpaket. Enligt DG Taxuds plan (DG Taxud är generaldirektoratet för skatter och tullar) skulle kommissionen ha beslutat om paketet den 7 december 2022. Arbetet har dock försenats och eventuellt kommer beslut om paketet fattas under första kvartalet 2023. Reformpaketet kommer innehålla konkreta ändringar i unionstullkodexen. Förutom lagförslag kan paketet också innehålla inriktningar, till exempel beträffande styrningen av tullunionen. DG Taxud har under de diskussioner som ägt rum på strategisk nivå under 2022 luftat tankar på dramatiska förändringar med paradigmskifte för hanteringen av data, övergång till systembaserad inriktning med mera men dessa idéer måste förankras i övriga delar av EU-kommissionen. Det är därför oklart hur långtgående EU-kommissionens förslag kommer att vara.

2.14 Utökade pensionskostnader

Pensionsmyndigheten har beräknat att pensionskostnaderna förväntas öka 13 procent 2023–2024 samt med ytterligare 10 procent 2024–2025. En ökning på mer än vad anslaget räknas upp kräver omfördelning av medel från andra delar av verksamheten. Tullverket följer löpande utvecklingen.

2.15 Justering av anvisat anslag 2025

Tullverket får enligt gällande budgetbeslut ett anslagstillskott under perioden 2022–2024. Tillskottet kommer att finansiera ökade kostnader förknippade med tullkodexen, men kommer även att kunna bidra till en förstärkning av den operativa verksamheten. Delar av det beslutade anslagstillskottet avser enbart perioden 2022–2024. Om tillskottet inte omvandlas till en bestående ramhöjning får detta stora konsekvenser för Tullverket bland annat vad gäller bemanning. Om tullkodexen ska kunna införas enligt plan måste en stor del av tillskottet finansiera detta vilket innebär att omfattande prioriteringar blir nödvändiga i den övriga verksamheten om det anvisade anslaget för 2025 kvarstår.

2.16 Sammanställning av finansieringsbehov

Tabell 5: Anslagsbehov 2024–2026, tkr

	2022	2023	2024	2025	2026
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Anvisat anslag i 2023 års prisnivå ¹⁾	2 481 672	2 588 670	2 719 104	2 523 975	2 523 975
Beräknad kostnad	2 469 344	2 665 600	2 798 773	2 842 485	2 816 623
Årets resultat	12 328	-76 930	-79 669	-318 510	-292 648
Anslagssparande/kreditutnyttjande	76 006	-924	-80 593	-399 103	-691 751
Förändringar i verksamheten med krav på finansiering					
Justering av anvisat anslag 2025				204 000	204 000
Genomförandet av tullkodexen			79 700	114 500	88 600
Importkontrollsystemet ICS2			8 700	8 800	9 000
Datadriven analys			12 500	14 600	16 800
Teknisk utrustning för kontrollerande verksamhet			0	0	1 300
Utveckla den tekniska förmågan inom den brottsutredande verksamheten			2 300	6 800	11 300
Säkerhet			11 100	13 700	17 700
Tullverkets arbete och planering för civilt försvar			35 800	39 500	43 200
Utökad bemanning för kontrollerande verksamhet			15 600	36 100	58 600
Summering av anslagsförstärkning			165 700	438 000	450 500
Förslag till ny anslagsnivå			2 884 804	2 961 975	2 974 475

1) Undantag för 2022 års utfall.

2.17 Effektiviseringar

TDS är planerat att tas ur drift till den 31 december 2025 eftersom Tess import, export och uppbörd ska vara i drift tills dess. I samband med att TDS tas ur drift kommer också Ingres-beroendet⁸ försvinna. Tullverket kommer dock att vara tvungen att komma åt vissa delar av TDS till exempel för att kunna utföra omprövningar.

Under 2023 kommer Tullverket att utreda vilka juridiska krav som Tullverket behöver säkra vad gäller information i TDS. Tullverket bedömer därför att delar av TDS (framför allt data) behöver finnas kvar under hela 2026 för exempelvis omprövningar.

På grund av den pressade tidplanen för genomförandet av tullkodexen finns risken att aktiviteter behöver prioriteras ned. Det som prioriterats bort behöver efter 2025 tas om hand inom förvaltningen eller nya projekt och program.

Under åren fram till och med 2025 har Tullverket lagt stora resurser på genomförandet av tullkodexen. Det skapas då en backlogg i den övriga systemfloran samt att det finns ett stort behov av digitalisering och modernisering på andra områden som fått stå tillbaka.

Exempelvis system för underrättelseverksamheten i syfte att få en effektivare hantering och analys av information, system kopplat till utredningsverksamheten (Bus), förändringar i system för att hantera förändringar till följd av ny lagstiftning samt system för säkerhets- och beredskapsområdet. Dessa områden behöver utvecklas och förvaltas vidare efter 2025. Effektiviseringar kommer dock inte att räcka för att lösa ut detta utan det kommer att

⁸ Ingres är en teknisk plattform som nuvarande TDS vilar på. Ingres-baserade system kommer att avvecklas.

krävas ytterligare resurser för att kunna fortsätta att köra parallella system även efter 31 december 2025.

Ökad kvalitet och kontrollförmåga

När de nya processerna och tillhörande it-system är införda efter 2025 kommer det att möjliggöra en ökad kvalitet i deklarationsflödet och ge en högre kontrollförmåga. Många av dagens manuella flöden, där Tullverket i dag inte får in strukturerad information, eller i vissa fall ingen information alls, ersätts med utvecklade systemstöd där näringslivet förser Tullverket med mer information. Det ökar vår förmåga att kontrollera varor och ger en spårbarhet bakåt i varuflödet men medför i sig ingen effektivitetsvinst i form av personalbesparing.

Eftersom fokus fram till utgången av 2025 är att införa ny hantering och nya it-stöd för att efterleva tullagstiftningen kommer ett omfattande arbete att behöva startas därefter för att komplettera och förfina systemen för att nå mer användarvänliga och kompletta systemstöd.

Behov av krediter och bemyndiganden

3.1 Behov av kredit på räntekontot år 2024–2026

Behovet av kreditutrymme på räntekonto bedöms till 100 000 tkr under de år budgetunderlaget avser. År 2023 bedöms räntekontokrediten inte behöva nyttjas.

Tabell 6: Räntekontokredit i Riksgäldskontoret, tkr

	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat
Maximalt utnyttjad räntekontokredit under året			
Minsta behållning på räntekontot under året	159 586	82 656	2 987
Behållning på räntekonto i Riksgäldskontoret	260 175	183 245	103 576
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret			
Beslutad/föreslagen räntekontokredit	100 000	100 000	100 000

3.2 Behov av anslagskredit år 2024–2026

Behovet av anslagskredit bedöms uppgå till 3 procent av anslaget under de år som budgetunderlaget avser, under förutsättning att de anslagsnivåer för 2024–2026 som i dag är angivna i Hermes fortsätter att gälla och att den utökade anslagstilldelningen för 2022–2024 omvandlas till en ramhöjning. I annat fall behöver Tullverket få återkomma i frågan.

3.3 Behov av bemyndiganden år 2024–2026

Tullverkets bedömning är att inga särskilda bemyndiganden behövs.

Investeringsmedel

4.1 Behov av investeringsmedel

Nivån på låneramen är baserad på investeringsplaner och anskaffning enligt framfört behov i detta budgetunderlag.

I tabell 7 framgår planer för anskaffning av immateriella och materiella anläggningstillgångar. Investeringarna avser framtagande av system, egenutvecklade eller köpta, samt återinvesteringar och nyinvesteringar inom områden som datasystem, licenser, servrar, fordon och kontrollutrustning.

Tabell 7: Verksamhetsinvesteringar, tkr

(tkr)	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat	2025 Beräknat	2026 Beräknat
Verksamhetsinvesteringar					
Datasystem, rättigheter m.m.	96 051	141 432	137 490	132 917	132 917
Maskiner, inventarier och installationer m.m.	66 276	120 296	259 392	198 083	223 083
Byggnader, mark och annan fast egendom					
Övriga verksamhetsinvesteringar	17 166	65 300	14 400	14 400	14 400
Summa verksamhetsinvesteringar	179 493	327 028	411 282	345 400	370 400
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjnings förordningen)	106 354	319 878	356 483	338 160	363 160
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)	0	7 150	54 799	7 240	7 240
Summa finansiering	106 354	327 028	411 282	345 400	370 400

1) Skillnaden mellan summa verksamhetsinvesteringar och nyupptagna lån under året i Riksgäldskontoret (utfall 2022) beror till största delen på en felregistrering vid låneupptaget i Riksgäldskontoret vid årsskiftet. Felregistreringen är korrigerad i januari 2023.

I tabell 8 redovisas utvecklingsprojekt som är större än 20 miljoner kronor under rubriken Verksamhetsinvesteringar per objekt. På raden Övrigt (<20 000 tkr) summeras utvecklingsprojekt som inte enskilt överstiger 20 miljoner kronor. Tillsammans utgör dessa rader i tabellen utvecklingsverksamhetens totala kostnader.

I tabellen är också väsentliga investeringsrelaterade utgifter som inte uppfyller definitionen av anläggningstillgångar med, för att ge en heltäckande bild av de totala kostnaderna för större investeringar. De totala kostnaderna för projektet är inlagt i beloppet för respektive projekt.

Tabell 8: Särskild information om verksamhetsinvesteringar, tkr

(tkr)	Totalt	Ack. Utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat	2025 Beräknat	2026 Beräknat
Verksamhetsinvesteringar per objekt						
Anmälan Varors Ankomst och Tillfällig lagring	94 229	60 378	8 156	8 410	8 568	8 717
Omställning av importproceduren	219 809	95 164	35 997	34 523	35 618	18 507
Omställning ekonomisk aktör	33 764	33 764	0	0	0	
ICS 2	56 838	36 163	13 697	6 978	0	0
Omställning exportproceduren	128 106	20 719	29 953	34 427	32 198	10 809
Transit (Inkl. NCTS)	51 510	9 547	15 140	9 983	8 348	8 492
Utredningsstöd	203 898	92 411	25 071	32 977	26 491	26 948
Uppbörd och garantier	83 695	26 974	16 068	17 066	23 587	0
Övrigt (<20 000 tkr)	286 522	28 360	40 297	46 148	55 191	116 526
Fordon	109 500	Ej tillämpligt	30 000	26 500	26 500	26 500
Förändringar av lokaler	108 500	Ej tillämpligt	65 300	14 400	14 400	14 400
IT-investeringar (immateriella och materiella)	212 661	Ej tillämpligt	61 521	50 380	50 380	50 380
Övriga materiella anläggningstillgångar	506 693	Ej tillämpligt	35 775	189 512	128 202	153 204
Summa utgifter för investeringar	2 095 725	403 480	376 975	471 304	409 483	434 483
Finansiering						
Lån i Riksgäldskontoret	1 459 560	81 879	319 878	356 483	338 160	363 160
Bidrag	91 358	14 929	7 150	54 799	7 240	7 240
Anslag	544 807	306 672	49 947	60 022	64 083	64 083
Summa finansiering	2 095 725	403 480	376 975	471 304	409 483	434 483
Varav investeringar i anläggningstillgångar						
Datasystem, rättigheter m.m.	544 756	Ej tillämpligt	141 432	137 490	132 917	132 917
Maskiner och inventarier	800 854	Ej tillämpligt	120 296	259 392	198 082	223 084
Övriga verksamhetsinvesteringar	108 500	Ej tillämpligt	65 300	14 400	14 400	14 400
Summa investeringar i anläggningstillgångar	1 454 110	0	327 028	411 282	345 399	370 401

I tabellen redovisas ackumulerat utfall för lån i Riksgäldskontoret som pågående projekt, det vill säga löpande kredit.

Tullverket har vid utgången av 2022 en belastning på låneramen med totalt 494 610 tkr för 2022. Utfallet är inom beslutad ram på 577 000 tkr.

Tullverkets behov av anskaffningar av anläggningstillgångar som finansieras med lån i Riksgäldskontoret resulterar i ett behov av en låneram om

- 792 000 tkr för 2024
- 870 000 tkr för 2025
- 963 000 tkr för 2026.

Tabell 9: Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar, tkr

(tkr)	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräkn.	2025 Beräkn.	2026 Beräkn.
IB lån i Riksgäldskontoret	463 780	393 816	653 777	791 929	869 531
Nyupplåning	106 353	388 306	356 483	338 160	363 160
Amorteringar	176 317	128 345	218 331	260 558	269 813
UB lån i Riksgäldskontoret	393 816	653 777	791 929	869 531	962 878
Beslutad/föreslagen låneram	577 000	680 000	792 000	870 000	963 000
Ränteutgifter	3 424	15 800	20 400	22 200	24 200
Summa amorteringar och ränteutgifter					
Utgiftsområde 03 anslag 01 003 Tullverket	179 741	144 145	238 731	282 758	294 013